

Økonomirapportering pr 30.04.2019

Vurdering av økonomisk situasjon

Ved utgangen av T1 er KHMs økonomi god. For T1 isolert er det et merforbruk på 9,9 mill. kroner, men dette er i tråd med et budsjettert merforbruk på 38,5 mill. kroner og må sees i sammenheng med overført mindreforbruk på 68,5 mill. kroner fra 2018.

Det forventede mindreforbruket for 2019 skyldes i hovedsak tidsforskyving på pågående prosjekter og arbeid med nye utstillinger. De interne prosjektene har ved utgangen av 2019 en ubrukt saldo på 44,3 millioner.

Bundne midler	
Interne prosjekt	Beløp
Saving Oseberg	-7 500 000
Kongsgårdprosjektet Avaldsnes	-9 000 000
Nye basisutstillinger 1. etg. HM	-5 300 000
Fornyng 3. og 4. etg. HM	-10 000 000
Revisjon og flytting magasin i HM-kjeller	-2 500 000
Prosjektgruppe nytt museum VTM	-10 000 000
Sum bundne midler overføres 2020	-44 300 000

En stadig større del av KHMs inntjening kommer som følge av billettinntekter/butikk salg og er således av avhengig av internasjonal turisme. Denne delen av KHMs inntekter er utsatt for konjunktursvingninger og endringer i den internasjonale økonomiske situasjonen.

Basisvirksomhet

Beløp i mill. kr	Regnskap T1 2018	Regnskap T1 2019	Års-regnskap 2018	Års-budsjett 2019	Prognose 2019	Prognose 2020	Prognose 2021	Prognose 2022	Prognose 2023
Inntekter	-54,03	-60,65	-194,21	-192,92	-197,23	-191,36	-180,65	-178,56	-172,63
Personalkostnader	41,73	42,66	122,52	114,83	122,81	123,74	119,52	116,64	116,30
Driftskostnader	30,14	34,35	95,20	142,82	126,60	120,52	99,51	91,62	88,82
Investeringer	1,87	1,56	5,57	1,99	1,99	1,32	1,32	1,32	1,32
Isolert mer-/mindreforbruk uten nettobidrag og prosjektavslutning	19,70	17,92	29,09	66,72	54,16	54,22	39,69	31,02	33,81
Nettobidrag	-6,38	-7,98	-29,58	-28,25	-30,84	-29,62	-30,29	-31,12	-31,09
Prosjektavslutning	0,11	-0,06	0,08	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Isolert mer-/mindreforbruk	13,43	9,87	-0,41	38,47	23,33	24,60	9,39	-0,11	2,72
Overført fra i fjor	-68,07	-68,48	-68,07	-68,48	-68,48	-45,16	-20,56	-11,17	-11,27
Akkumulert mer-/mindreforbruk	-54,64	-58,61	-68,48	-30,01	-45,16	-20,56	-11,17	-11,27	-8,55

Inntekter

Hovedårsaken til de positive tallene skyldes i hovedsak stabile og gode billett- og salgsinntekter på Vikingskipshuset og nå også på Historisk museum. Vikingskipshuset har en besøksøkning på 9% og en økning i butikkomsetning på 12% sammenliknet med 2018. Historisk museum har en økning på 279% sammenliknet med 2018. Dette skyldes blant annet den populære VIKINGR utstillingen, flere vellykkete arrangementer og er en positiv konsekvens av fornyingen av Historisk museum.

Personalkostnader

Personalkostnadene øker og dette er en planlagt økning. Revisjon og flytting av magasiner i Historisk museum innebærer en økning i årsverk som vil vare ut 2022. I tillegg vil VTM prosjektet (nytt Vikingtidsmuseum) medføre noe økning i årsverk. Ved utgangen av 2020 vil lønnskostnadene falle noe da prosjektet Saving Oseberg går mot en avslutning.

KHM har nå 17 fast ansatte knyttet til eksterntfinansiert feltvirksomhet. Stillingene er ansatt fast på basis med frikjøp mot prosjekter. Dette er en konsekvens av midlertidighet over lang tid, men også for å oppnå bedre kontroll og riktig timeføring på arkeologiske utgravingsprosjekter. Konsekvensen med denne løsningen er at KHM må dekke ca 30 % av lønnskostnaden av basismidler.

Driftskostnader/investeringer

Driftskostnadene er høye og vil være høye de neste årene. Dette henger sammen med fornying av utstillingene i Historisk museum, revisjon og flytting av magasiner i Historisk museum samt sikring av Vikingskipene.

Risiko basis

Den største usikkerhetsfaktoren i foreliggende langtidsprognose er knyttet til nytt museumsbygg på Bygdøy. Dette gjelder i hovedsak om museet får kompensasjon for inntektsbortfall og hvordan man løser lønnskostnadene til fast ansatte i denne delen av virksomheten. I tillegg vil planlegging av nye utstillinger i nytt museumsbygg kreve mye av de ansatte samt ha en økonomisk konsekvens.

Usikkerheten knyttet til den strukturelle svakheten i KHM's økonomi er velkjente. Med en eksternt finansieringskomponent på over 50 %, som i stor grad er knyttet til inntekter fra billettsalg og museumsbutikk, vil det alltid være en risiko knyttet til svingninger i makroøkonomien og spesielt innenfor reiselivs- og turistmarkedet. I tillegg kommer den ovenfor nevnte usikkerhet knyttet til svingninger i volumet av arkeologiske utgravninger og innføring av incentiver knyttet til BOA.

Inntekter

I kommende 5 års periode er inntektsøkningen de siste årene fra egne inntektskilder lagt inn som en forventet inntekt også de neste årene. Tilsvarende er gjort på kostnadssiden. I løpet av 2019 vil det bli klarere hvilke konsekvenser en stenging av VSH vil få for KHM og hvilke eventuelle grep som må tas for å holde økonomien under kontroll.

Personalkostnader

KHM erfarer at fast ansettelse av «prosjektansatte» som tidligere gikk på midlertidige kontrakter har en kostnad. Erfaringen viser at det ikke er mulig med 100 % frikjøp, men at det realistiske ligger mellom 70 - 80% maks. I tillegg vil det være noe risiko knyttet til at så mange er fast ansatte hvis en nedgang i prosjektvolumet skulle bli en realitet.

Driftskostnader

De neste tre årene er det satt av betydelige midler til fornying av utstillinger i HM. Usikkerheten knytter seg til prosjektenes fremdrift, som er avhengig av at vi klarer å koordinere utstillingsproduksjonene med det pågående Klimaskjermprosjektet for utvendig rehabilitering av museet.

Eksternt finansiert virksomhet

Beløp i mill. kr	Regnskap T1 2018	Regnskap T1 2019	Års- regnskap 2018	Års- budsjett 2019	Prognose 2019	Prognose 2020	Prognose 2021	Prognose 2022	Prognose 2023
Inntekter	-26,26	-7,28	-60,14	-67,00	-67,00	-67,00	-67,00	-67,00	-67,00
Personalkostnader	2,39	2,94	12,47	13,76	15,37	15,14	12,52	12,04	12,04
Driftskostnader	4,71	3,22	25,61	23,50	23,50	23,50	23,50	23,50	23,50
Investeringer	0,00	0,00	0,03	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Isolert mer-/mindreforbruk uten nettobidrag og prosjektavslutning	-19,17	-1,12	-22,03	-29,74	-28,13	-28,36	-30,98	-31,46	-31,46
Nettobidrag	6,38	7,97	29,47	27,66	31,11	30,40	30,48	31,45	31,47
Prosjektavslutning	-0,11	0,06	-0,08	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Isolert mer-/mindreforbruk	-12,89	6,92	7,36	-2,08	2,98	2,04	-0,49	0,00	0,01
Overført fra i fjor	-75,75	-68,40	-75,75	-68,40	0,00	2,98	5,02	4,53	4,52
Saldo	-88,64	-61,48	-68,39	-70,48	2,98	5,02	4,53	4,52	4,53

KHMs prosjekt portefølje består i hovedsak av arkeologiske utgravingsprosjekter. KHM har i liten grad andre typer eksternt finansierte prosjekter. Ved utgangen av 2018 har KHM 7 aktive NFR prosjekter og et EU prosjekt hvor vi er deltaker.

Inntekter

2018 har vært et bedre år når det gjelder utgravingsprosjekter enn hva 2016 og 2017 var. KHM har fått noen store prosjekter og disse bidrar i større grad til en bedring av nettobidraget enn mange små. De siste årene har denne virksomheten vært rimelig stabil, men med noen svingninger fra år til år.

Personalkostnader/Frikjøp

Størstedelen av ansatte som jobber med utgravingsprosjektene ansettes på basis og skriver timelister som grunnlag for frikjøp mot ulike prosjekter. Denne måten å løse bemanning knyttet til prosjekter har tvunget seg frem av to grunner. Det ene er knyttet til midlertidig ansettelse. Den andre årsaken er krav til føring av timelister, hvor vi må dokumenter at det ikke er ført timer på prosjekter knyttet til sykdom, møter, opplæring, trening i arbeidstiden, bevegelige helligdager o.l., jf. Nasjonale retningslinjer for budsjettering og regnskaps føring av arkeologiske utgravninger. Slike lønnskostnader skal i henhold til retningslinjene dekkes av overheadsatsen. Det er kun rene arbeidstimer som del av frikjøpet som blir godkjent ved direktoratets kontroll av regnskap.

Driftskostnader

Typiske driftskostnader i våre prosjekter er, leie av gravemaskiner, analyser (C-14, pollen o.l.), reisekostnader, kost- og nattillegg, leiebil m.m. Volumet på disse kostnadene henger sammen med resten av denne virksomheten og kan i liten eller ingen grad påvirkes.

Risiko EFV

Prosjektansatte, ansettes på basis og frikjøpes mot prosjektene. Risiko for at mye av tiden ikke kan identifiseres og dermed ikke føres som frikjøp. Risiko for at volum av prosjekter avtar og at KHM sitter med for mange fast ansatte som ikke kan frikjøpes mot prosjekter, samt mindre overheadinntekter og RBO.